

LBRIS

We know
books

Irina Gotișan-Sotnic
INTERVIUL

Roman

Editura ARC

– Ai scris multe poezii?

– Nu foarte, vreo 200, cred.

– 200?! Îți ajung de-o carte!

– Nu m-am gândit să le public.

– De ce?

– Sunt prea intime, m-aș simți de parcă aș ieși goală în stradă.

– Și crezi că un compozitor nu s-ar simți la fel cu lucrarea sa?

– Nu neapărat. Cuvintele scrise sunt clare pentru toți, chiar și pentru cei care nu au o pregătire filologică, nici filosofică. Își dau seama dacă sunt fericită sau nu, dacă iubesc sau nu, dacă urăsc sau mă urăsc. O compoziție e mai greu de deslușit, poate doar criticii sau alți muzicieni ar intui niște trăiri. În fond, prin muzică li se oferă oamenilor un fundal sonor pentru sentimentele lor, indiferent de ce simte autorul. Cuvintele scrise și văzute sunt altceva.

– Ce sunt?

– Niște certitudini. Metaforele, oricât de incifrate ar fi, spun niște lucruri clare, pe care nu întotdeauna le vrei în văzul lumii sau știute de toți.

– Și, totuși, ar fi interesant să vezi un medic care publică versuri. Care devine un poet aclamat...

– Nu m-am gândit la asta. Îmi părea mai potrivit rolul de Muză decât de Creator.

– Rolurile de asta și există, să le încerci, ca să înțelegi care ți se potrivește.

Cuprins

Capitolul I	5
Capitolul II	30
Capitolul III	53
Capitolul IV	73
Capitolul V	104

Povești de dragoste scrise de prozatori români contemporani într-o colecție inedită a Editurii ARC – **KMZero** (kilometrul zero) – care își propune să crească interesul pentru creațiile literare valoroase în rândul cititorilor de toate vârstele, mai cu seamă al tinerilor. Vă îndemnăm să descoperiți o serie de narațiuni incitante și complexe, în care intriga amoroasă e și un mijloc de a descrie mai bine un anumit mediu sociocultural, dar și o lume prin excelență ficțională.

Colecția **KMZero** este coordonată de Iulian Ciocan.

Redactori: *Gheorghe Ghețu, Eugen Lungu*

Corector: *Ala Rusnac*

Conceptie grafică: *Mihai Bacinschi*

Copertă: *Alexandru Popovici*

Redactor tehnic: *Marian Motrescu*

Editura Arc

str. G. Meniuc nr. 3, MD 2009, Chișinău;

tel.: (+373 22) 73-36-19, 73-53-29; fax: (+373 22) 73-36-23

e-mail: info.edituraarc@gmail.com; www.edituraarc.md

DIFUZARE: SC ALLAS TRADING SRL

500256, Brașov, jud. Brașov, str. Jepilor nr. 6, bl. A6B, ap. 7;

tel.: 0368-452038; fax: 0368-452039

e-mail: books@allas-trading.com; www.cumparacarti.ro

© Irina Gotișan-Sotnic

Editura Arc, 2025

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Gotișan-Sotnic, Irina.

Interviul: Roman / Irina Gotișan-Sotnic; concepție grafică: Mihai Bacinschi; copertă: Alexandru Popovici. – [Chișinău]: Arc, 2025 (Bons Offices). – 118, [1] p. – (Colecția „KMZero” / coordonată de Iulian Ciocan, ISBN 978-9975-0-0942-3).

[300] ex.

ISBN 978-9975-0-1025-2.

821.135.1(478)-31

G 74

Capitolul I

Cu un gest ușor, Sebastian își scutură o scamă aproape invizibilă de pe umărul drept. Costumul bleumarin, de o eleganță izbitoare, îi venea perfect, făcându-l să arate ca un rege bine înscăunat într-un tron care i-a aparținut dintotdeauna și de care va dispune pe veci. Papioul sângieriu era bine fixat, dându-i motiv să-și țină bărbia ușor ridicată, ceea ce făcea ca și privirea să-i fie „de sus”. Pantofii negri se potriveau de minune cu centura de piele ornată cu o cataramă discretă. Astfel, cu o ținută ideală, pentru un om care întruchipează perfecțiunea, atitudinea de semizeu îi era pe deplin îndreptățită.

De pe masa lăcuită și rotundă, cu picioare încovoiate și aflată între cele două fotolii cu speteze înalte, în stil baroc, ridică o ceașcă de porțelan sidefat spre gură, cu o mișcare lentă, aproape aristocratică, și sorbi din cafeaua ușor amăruie atât de dornic, de parcă ar fi băut opium din Sfântul Potir. Ochii îi ține mijiți din cauza reflectoarelor enorme. Capul îi e ușor înclinat, ca pavilionul urechii să-i capteze cât mai bine întrebarea jurnalistului, vădit emoționat de nemaipomenita ocazie de a-l avea în calitate de invitat în platoul său.

– Maestre, pentru noi este o onoare deosebită de a vă avea, în sfârșit, în studiou. Sincer să fiu, credeam că și de această dată ne veți respinge invitația cu o scuză ireproșabilă.

– Vă mulțumesc mult pentru insistență, deși, chiar nu văd de ce v-ați fi dorit atât de mult acest interviu...

– Telespectatorii noștri sunt fascinați de muzica dumneavoastră și rezonază cu mesajele pe care le transmiteți prin creația pe care ați conceput-o, iar faptul că, de șapte ani la rând, *Carnegie Hall*, unde veniți să vă susțineți concertul, este luat cu asalt, e o dovadă că oamenii vă consideră o somitate, un geniu, care îi hrănește din înțelepciunea sa. Publicul nu poate fi mințit, manipulat sau, cel puțin, nu pentru o perioadă atât de lungă. Da, înțeleg că sună ca un clișeu, ca o banalitate, însă acesta e adevărul adevărat. Ceea ce faceți este nu doar în afara oricărei realități. Este în afara limitelor oricărei imaginații.

– Vă sunt profund recunoscător..., rosti ușor Sebastian, clătinând agale din cap, ca și cum cele spuse, de o exagerare aproape grețoasă, sunt exact cuvintele pe care le aștepta. A schițat un zâmbet de o modestie falsă, așteptând ca jurnalistul să-și continue elogiile.

– Muzica pe care ați creat-o este angelică, o odă adusă iubirii atemporale. Totuși, acesta este primul interviu pe care l-ați acordat la New York City, după aproximativ un deceniu de concerte pe care le aveți aici. De ce?

– De fapt, acesta este al patrulea interviu, după circa două decenii de creație și după ce am călătorit în întreaga lume, deci nu v-am neglijat nicidecum. Dimpotrivă, sunteți printre *privilegiați*.

– Vă suntem profund recunoscători pentru această onoare nemeritată.

– Dar, lăsând glumele deoparte, privilegiat și foarte onorat sunt eu să mă pot bucura, într-o asemenea măsură, de aprecierea publicului. Este ceva fabulos. Însă ca să vă răspund la întrebare... Ceea ce vreau să zic e că, nu sunt printre acei artiști... sau nu neapărat artiști... De fapt, ceea ce vreau să zic este că sunt printre acei oameni care nu vor să vorbească despre sine sau despre cum le-a venit o idee sau alta. Am avut întotdeauna convingerea că oamenii ar trebui să vină, mai întâi, să-mi cunoască muzica și abia după ce o fi auzit-o, după ce o fi înțeles-o, să afle, în treacăt, și câte ceva despre mine. Despre modul meu de a vedea această artă, dacă-i va interesa, evident.

– Eu consider că pe toți îi interesează. Absolut toți sunt curioși să afle aceste lucruri.

– Tocmai asta e că nu am vrut ca oamenii să fie *curioși*: cine sunt eu și ce cred eu despre opera mea. Nu am vrut ca ei să o perceapă prin optica mea, asta ar face ca percepția lor să fi fost impurificată. Am vrut ca ei, mai întâi, prin intermediul muzicii mele să se cunoască pe sine. Să se înțeleagă pe sine și apoi să înțeleagă și ce vor să spună acele note, iar, într-un final, eventual, să afle și cine este omul din spatele portativelor.

– Credeți că oamenii v-ar fi înțeles greșit muzica dacă ar fi știut mai multe despre dumneavoastră?

– Se prea poate... E greu să zic ce anume m-a oprit să mă etalez în fața publicului... Adică, am vrut să ies în fața oamenilor, dar nu singur și nu vorbind despre mine. Am vrut să mă arăt în fața lor la braț cu creațiile mele ca un

designer, care își pune să mășăluiască pe podium creațiile ce dichisesc top-modelele, iar toată lumea aplaudă frenetic. Și pentru oamenii din public acel designer este aproape invizibil și acele modele sunt aproape transparente. Ei aplaudă frumosul, aplaudă arta care defilează. Eu am vrut ca atunci când oamenii îmi ascultă muzica să nu se gândească la mine, muritorul și ordinarul, la ce au citit sau văzut despre mine, ci să se gândească la ei sau la acei pe care îi iubesc.

– *Dixtuorul Rodocrozitului?* Pentru mulți sună ciudat acest nume al concertului dumneavoastră.

– Le sună ciudat și, cu toate acestea, le sună deja și foarte familiar.

– Și, totuși, de ce această denumire?

– Pentru că e ciudată, enigmatică și sună bine, schiță Sebastian un zâmbet superficial și superior, în timp ce jurnalistul, puțin confuz, se gândea dacă să insiste să primească o explicație sau ar fi mai înțelept să meargă mai departe cu discuția...

– Sunteți atât de năvalnic, pe tot parcursul concertului, ca o furtună pe mare. Atunci când dirijați, parcă ați fi un vrăjitor care-și învârte bagheta magică pentru a pierde mințile tuturor celor din sală, iar atunci când sunteți la pian dați impresia că acuși clapele vor sări în aer și, de acolo, vor continua să scoată sunete. Ceea ce faceți dumneavoastră în scenă este aproape halucinant.

– Eu am copilărit lângă mare, așa că, într-un fel, e și firesc să împrumut câte ceva din temperamentul ei năvalnic și, chiar, învăluit de necunoscut. Și, într-adevăr, bagheta mea dirijorală chiar e magică și pianul la fel, pentru

că ele sunt vii. Sunt niște prelungiri ale ființei mele, care se înșiruiesc ca o garnizoană bine-structurată, gata ori-când să ia notele la atac.

– Cum ați început să compuneți muzică, să interpretați la pian?

– Pentru mine, cântatul la pian a fost, dintotdeauna, ceva firesc și cred am învățat pianul inconștient, odată cu însușirea mersului sau a vorbirii. A fost ceva foarte natural, pentru că pianul era în casa noastră un obiect de primă necesitate. Tatăl meu era cântăreț de operă și cânta admirabil și la pian. În casa noastră din *Napule*, căci eu – pentru cei care nu cunosc – m-am născut și am copilărit la *Napule*, aveam un pian vișiniu. Era în salonul mare care dădea spre curtea cu lămâi, iar tata exersa deseori acolo. Eu îi urmăream pe nerăsuflăte toate mișcărilor, până am început să le imit. Eram încă foarte mic. Atunci părinții au decis că trebuie să iau lecții de pian cu un profesor și, astfel, am început să-i dezleg toate tainele. Tata voia să devin un mare pianist și să cânt cu el la renumita Operă din oraș, mama voia doar să fiu fericit și să-i fac nepoți.

– Păi, într-un final, ați ajuns un pianist fericit care cântă oriunde în lume.

– Poate, însă niciunul dintre părinții mei nu și-a văzut visul cu ochii...

– Și asta vă face să aveți regrete?

– Asta face să mă abat de la întrebarea pe care mi-ați pus-o inițial, zise Sebastian cu un zâmbet aproape perfid.

– Da, vă întrebasesm cum și când ați început să cântați la pian și să compuneți muzică.

– Primul meu profesor de muzică fusese un bătrânel foarte blând, știa cum să se joace cu copiii, așa că pianul l-am învățat mai mult în joacă. Situația s-a schimbat când am mers la școală. Aveam șase ani neîmpliniți, fără câteva zile, când am devenit elev și am urmat o școală de muzică în orașul meu, unde totul devenise foarte serios și strict, iar învățatul era o obligație și, nicidecum, o distracție, așa că m-am conformat. Apoi, în adolescență, când m-am mutat cu familia în Buenos Aires, mi-am continuat studiile muzicale, am continuat să studiez pianul, iar mai apoi a venit conservatorul, unde am studiat și dirijatul.

– Și cum ați început să scrieți muzică, întrucât acest lucru s-a întâmplat cam pe la vârsta de 30 de ani, asta în timp ce cariera de pianist ați început-o încă din adolescență?!

– Am pus mici compoziții pe portative încă din adolescență, însă muzica pe care o fac acum, în acest stil și cu o asemenea substanță și consistență este de când am fost zdruncinat din toate măruntaiele, ceva s-a produs înăuntrul meu și nu am mai fost eu. Talentul de pianist a fost vizibil încă de când eram copil, însă pentru a deveni compozitor a trebuit să zbor, să mor și să reînvii...

– E vorba de iubire aici?

– Întotdeauna e vorba de iubire...

– Maestre, ați dori să ne vorbiți, atunci, despre ce înseamnă dragostea pentru dumneavoastră? Sper să nu depășesc anumite limite ale intimității dumneavoastră, însă nu ați fost căsătorit niciodată, nu aveți o familie, copii... Știm, însă, despre anumite relații pe care le-ați avut

sau, mai bine zis, am auzit mai degrabă zvonuri despre iubirile dumneavoastră, despre care se presupune că ar fi fost multe, iar unele chiar tumultuoase. Așadar, iubirea ce e? Un fruct interzis, un trofeu, o pierdere de vreme sau un război în care niciodată nu se știe care sunt armele potrivite?

– Iubirea poate fi câte un pic din tot ce ați enumerat, dar, cu același succes, ar putea să nu fie nimic din ce-ați spus. Depinde de cine este omul care iubește, depinde de cine este omul de care cineva e îndrăgostit și, mai ales, depinde în ce perioadă a vieții se întâmplă toate. Căci iubirea adolescentină și iubirea matură sunt două fructe absolut diferite. Și desigur, depinde unde se petrece actul iubirii, căci locul unde se produce totul este ca o mirodenie, care dă iubirii un anume gust, o anume aromă. Probabil, pentru mulți iubirea înseamnă sentimente la superlativ, pasiune nebună, dorință de nestăvilit, un simț acut al posesiei, pentru alții este dăruire totală, jertfire supremă, grijă fără limite față de omul adorat. E atunci când vrei să faci ceva ce e mai presus de tine. Însă, în cazul meu, cred că a fost, mai degrabă, un război continuu în care n-am știut să mă bucur de victorii. Am avut atâtea capitulări din partea femeilor pe care le-am întâlnit, încât am devenit, mai degrabă, un colecționar de înfrângeri, decât unul de inimi. Nu mă interesa să știu cât de mult mă iubește femeia de care sunt atras, ci, mai degrabă, eram curios de modul în care îmi dezvăluie sentimentele ei. Era o luptă în care fiecare parte beligerantă încerca să-și impună regulile și cerințele față de relația pe care o aveam în comun. La început, fiecare femeie încerca să se